

SKRÓTEM

Za pracę dla Regionu

Medal „Sint Sua Praemia Laudi” z rąk wojewody pomorskiego Dariusza Drelichy otrzymał Krzysztof Dośła, przewodniczący ZRG NSZZ „S”. Jest on przyznawany za promowanie i rozślawianie województwa pomorskiego. Został ustanowiony w 1918 roku przez ówczesnego wojewodę pomorskiego, urzędującego wówczas w Toruniu. Sentencja „Sint Sua Praemia Laudi” oznacza „Niech czyny będą nagrodzone”.

Noc generałów

13 grudnia w Gdańsku, w Gdyni i w innych polskich miastach uczczono ofiary stanu wojennego i oddano honory tym, którzy zdobyli się na odwagę stawienia oporu sile reżimu. W Gdańsku od godz. 17.30 najpierw przy pomniku Poległych Stoczniowców, a następnie w bazylice pw. św. Brygidy spotkali się członkowie Stowarzyszenia Godność, NSZZ „S”, Stowarzyszenia Federacji Młodzieży Walczącej, powstałej w połowie lat 80. [Więcej...>>](#)

A1 wolna od opłat

Rząd przyjął uchwałę zobowiązującą ministra infrastruktury do wdrożenia procedury zaprzestania poboru opłat od niektórych pojazdów za przejazd autostradą A1 na odcinku Gdańsk-Toruń wraz z uchwałą dotyczącą przyznania szefowi resortu infrastruktury środków finansowych z przeznaczaniem na pokrycie zmniejszonych wpływów do Krajowego Funduszu. Rozwiązanie będzie obowiązywać do 31 grudnia 2024 r. – poinformowała KPRM.

Długa noc TVP

19 grudnia Sejm przyjął uchwałę w sprawie mediów publicznych. To wstęp do zmian w TVP, Polskim Radiu i PAP. Politycy PiS z ich liderem Jarosławem Kaczyńskim spędzili noc w gmachu TVP. 20 grudnia br. po godz. 11 przestał nadawać kanał TVP Info. Nie działa portal internetowy stacji. Telewizje regionalne nie nadają swojej ramówki.

*Gdy się Chrystus rodzi,
I na świat przychodzi,
Ciemna noc w jasności
Promienistej brodzi.*

Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok to wyjątkowa sposobność do refleksji nad biegiem czasu, nad zmianami w naszym życiu osobistym i w życiu społecznym. Niech Nowo Narodzony Bóg wniesie w nasze domy pokój, solidarność, sprawiedliwość i godność. Niechaj Rok 2024 dla nas i dla naszej Ojczyzny będzie łaskawy.

Członkom i sympatykom NSZZ „Solidarność” życzę, aby nadchodzący Rok 2024 był czasem nadziei, dostatku, by prowadziły nas szlachetne ideały.

Niech miarą naszych osiągnięć będzie pomoc słabszym i skuteczne radzenie sobie z problemami społecznymi. To, co dobre, warto kontynuować, a co złe – odrzucać.

Pięknych Świąt Bożego Narodzenia, a w Nowym Roku 2024 solidarności i sprostania wyzwaniom.

Krzysztof Dośła

Przewodniczący Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”

Podzieliliśmy się opłatkiem

W rodzinnej atmosferze upłynęło 18 grudnia br. spotkanie opłatkowe Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „S”. Do Sali Akwen przybyli liczni liderzy związkowi, pracownicy Biura ZRG, przyjaciele NSZZ „S”. Ceremonię oraz rozważania nad istotą tajemnicy Boga

Wcielonego poprowadził ks. kanonik Ludwik Kowalski, proboszcz parafii pw. św. Brygidy. Życzenia złożył Krzysztof Dośła, przewodniczący ZRG NSZZ „S”. Była okazja do śpiewania kołęd, omówienia planów na przyszły rok i dzielenie się opłatkiem. .

List trzech tysięcy

W listach skierowanych do prezydent Aleksandry Dulciewicz, podpisanych przez trzy tysiące pracowników gdańskich szkół, nauczyciele wyrazili sprzeciw wobec braku podwyżek składników wynagrodzenia, zależnych od władz samorządowych. Związkowcy z kilkudziesięciu kół NSZZ „S” domagają się zapewnienia w budżecie Gdańska od 2024 r. puli finansowej przewidzianej na dodatki motywacyjne dla nauczycieli, wzrostu o 100 proc. dodatku za wychowawstwo.

Związkowcy z oświatowej „S” zwrócili m.in. uwagę, że istotnym składnikiem wynagrodzeń nauczycieli są dodatki, których wysokość określa się w regulaminie ustalonym

na poziomie miasta i domagali się zabezpieczenia w budżecie miasta na 2024 rok środków finansowych na podwyżki dodatków. List zawierał wezwanie do rozpoczęcia rozmów, tak aby realizację ustaleń rozpocząć od 1 stycznia 2024 roku. Tym bardziej, że prowadzone od grudnia 2022 r. negocjacje z miastem Gdańsk na temat regulaminu wynagradzania nauczycieli nie przyniosły oczekiwanych rozstrzygnięć.

Związkowcy czekali na odpowiedź. Zaprosili prezydent Aleksandrę Dulciewicz do udziału w związkowym zebraniu. W razie braku rozstrzygającej odpowiedzi gdańscy władarze zostali poinformowani o ewentualnej akcji protestacyjnej.

Wolność krzyżami się mierzy

Drogę do wolnej Polski odmierzają krzyże upamiętniające ofiarę tych, którzy odważnie upomnieli się o prawa i godność narodu, i na różne sposoby walczyli o sprawiedliwą i solidarną ojczyznę. To również krzyże na grobach uczestników wydarzeń Grudnia 1970 roku zamordowanych przez funkcjonariuszy reżimu komunistycznego, a także wzniesione ku ich czci krzyżopomniki w Gdańsku, Szczecinie, Elblągu i innych polskich miastach. Szczególnie w obecnych dniach przybierały pod nimi kwiatów i zniczy – znaków pamięci o rodakach, na których wołanie o chleb i wolność odpowiedziano kulami, pałkami i represjami.

W grudniu 1970 roku stocznicy z Gdańska i Gdyni rozpoczęły strajki i manifestacje, pociągając za sobą załogi innych zakładów na Wybrzeżu. Wobec drastycznej podwyżki cen żywności tuż przed Świątami Bożego Narodzenia powieździeli stanowcze „Nie” ciężkim warunkom życia, zawyżonym wymaganiami i złej organizacji pracy, niskim poborom oraz niemożności otwartego przedstawienia postulatów. Władza odpowiedziała butą i agresją.

Łączę się z uczestnikami obecnych obchodów, składając hołd bohaterom Grudnia '70. Dziękuję za odwagę, prawosć, determinację i ofiarność, dzięki którym nasz naród ostatecznie zwyciężył, obalił czerwoną dyktaturę i odbudował wolną Polskę. Głęboko wierzę, że pamięć o tamtych tragicznych wydarzeniach będzie trwać jako przestroga i zawsze aktualne zobowiązanie do umacniania naszego suwerennego państwa, opartego na zasadzie solidarności oraz do dbania o pomyślny, sprawiedliwy rozwój Rzeczpospolitej.

prezydent RP **Andrzej Duda**
do uczestników rocznicowych uroczystości Grudnia '70

Grudzień 1970 – pamiętamy!

FOT. ARTUR GÓRSKI

16 grudnia br. pod pomnikiem Poległych Stoczniovców odczytano Apel Poległych. Kwiaty złożyli przedstawiciele prezydenta RP, struktur NSZZ „S” z całej Polski, delegacja SP im. Bohaterów Grudnia '70 w Łęgowie, gdańscy radni PiS, przedstawiciele opozycji z czasów PRL.

W trakcie uroczystości odczytano list prezydenta Andrzeja Dudy. 17 grudnia br. o poranku, na miejsca, gdzie w 1970 r. w Gdyni padali zabici i ranni, przybyli związkowcy, mieszkańcy Gdyni, uczniowie, przedstawiciele władz miasta, samorządowcy. Przy trasie ku pomnikowi Ofiar Grudnia 1970 zapłonęło setki zniczy, zapalonych przez harcerzy.

Wieczorną część gdyńskich obchodów tragicznych wydarzeń z 1970 r. rozpoczęła msza św. w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Armii Krajowej, odprawiona pod przewodnictwem ks. dr Sławomira Decowskiego, w asyście pocztów sztandarowych organizacji NSZZ „S” z gdyńskich zakładów pracy oraz górników z Piekar Śląskich i delegacji „S” z Nowego Targu.

Uczestnicy uroczystości przeszli tradycyjnie ulicami Armii Krajowej i Świętojańską pod pomnik Ofiar Grudnia'70, na plac Wolnej Polski przed Urzędem Miasta Gdyni.

Więcej...>>

Mecenasem obchodów 53 rocznicy wydarzeń Grudnia '70 jest **Energa Grupa Orlen**

społeczna odpowiedzialność biznesu

Partnerami są: Miasto Gdynia, Zarząd Portu Gdańsk, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Młodzież złożyła hołd

FOT. PAWEŁ GLANERT

W grudnia 1970 r. w Gdańsku, Gdyni, Szczecinie i Elblągu wojsko i milicja otworzyły ogień do robotników i uczniów. 15 grudnia br. przy pomniku Poległych Stoczniovców, spotkali się uczestnicy tamtych wydarzeń i młodsze pokolenie stoczniovców. Wyjątkowo licznie stawiała się młodzież z około 30 pocztami sztandarowymi. Hołd ofiarom reżimu złożyli przedsta-

wiciele ZRG z Krzysztofem Doślą. Wojciech Książek, jeden z liderów oświatowej „S” przypominał o historii najnowszej, poczynając od losów podziemia niepodległościowego. Odczytany został apel poległych. W intencji zabitych robotników Wybrzeża i ich rodzin modlitwę odmówił ks. dr Grzegorz Świsł, rezydujący na parafii św. Brygidy. **Więcej...>>**

CYTAT TYGODNIA

Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było Słowo. Ono było na początku u Boga. Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, co się stało. W Nim było życie, a życie było światłością ludzi, a światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła.

Jan, 1-11.14

LICZBA TYGODNIA

7670,19 zł

Tyle wyniosło brutto w listopadzie br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw. Oznacza to wzrost nominalny o 1,7 proc. w porównaniu do października br., w porównaniu z listopadem ub.r. wzrosło nominalnie o 11,8 proc.

Biały symbol pojednania

WIKIMEDIA COMMONS

W polskich domach biały opłatek, symbol braterstwa, miłości, pokoju i pojednania traktowany jest jako świąteczny wyjątkowy dodatek. Tradycja łączy biały chleb i zwyczaj łamania się nim. Dzielenie się opłatkiem w Wigilię to znak jedności chrześcijan w Polsce, jest też spotykany na Białorusi, Ukrainie, w Czechach i Słowacji oraz na Litwie. W Polsce zwyczaj łamania się pobłogosławionym chlebem (opłatkiem) przetrwał od epoki baroku.

Łacińskie słowo „oblata”, od którego wywodzi się opłatek, oznacza chleb ofiarny. Kiedy do IV

w. po Chr. chrześcijanie spotykający się w ukryciu, dzielono chleb (gr. eulogia), wiernym, by przekazać go nieobecny na celebracji. Było to podkreślenie wspólnoty chrześcijańskiej. Przepis na wytwarzanie komunikantów i opłatków jest prosty. Wystarczy woda, mąka (bez dodatku drożdży) i praca ludzi. Używane w starożytności rozgrzane kamienie, na które wylewano ciasto, zastąpiono w średniowieczu szczypcami z wgłębieniem w kształcie koła, z wrytymi symbolami chrześcijańskimi.

WYDARZYŁO SIĘ

1981

Wigilia na poziomie 600

Górnicy z kopalni „Piaś” 14 grudnia 1981 r. nie wyjechali na powierzchnię. Rozpoczęli podziemny dramatyczny protest przeciwko stanowi wojennemu. Wyrwali do 28 grudnia 1981 r., dwa tygodnie – 600 metrów pod ziemią. Pod

ziemią strajkowali też od 15 grudnia 1981 r. górnicy kopani „Ziemiwit”. Wyjechali na powierzchnię w Wigilię 1981 r. W smutną Wigilię Bożego Narodzenia 1981 roku KWK „Piaś” był ostatnim strajkującym w kraju zakładem pracy.

iBiS NR 51 (667) 20 GRUDNIA 2023

więcej czytaj na: www.solidarnosc.gda.pl

[facebook.com/solidarnoscgdansk](https://www.facebook.com/solidarnoscgdansk)

Redaktor prowadzący: Artur S. Górski

ibis@solidarnosc.gda.pl, tel. 58 308 42 72

Stan wojenny w nowej publikacji Instytutu Dziedzictwa Solidarności

„Jaruzelski i inni o stanie wojennym. Stenogram debaty zorganizowanej w Wojskowym Instytucie Historycznym z okazji dziesiątej rocznicy wprowadzenia stanu wojennego” to nowa publikacja IDS.

Książka stanowi premierowe wydanie pochodzącego z początku lat 90. XX w., lecz nieznanego dotąd opinii publicznej dokumentu, z którego można się dowiedzieć o międzynarodowych uwarunkowaniach oraz działaniach władz PRL poprzedzających wprowadzenie w Polsce stanu wojennego. Publikowany dokument został zredagowany językowo, opracowany merytorycznie, a także wzbogacony licznymi komentarzami historycznymi.

– Dzięki niniejszemu opracowaniu czytelnik ma sposobność zapoznania się z opiniami dotyczącymi przyczyn oraz przebiegu stanu wojennego, padającymi z ust gen. Wojciecha Jaruzelskiego, jak i szeregu decydentów z jego otoczenia. Interesujący w tym wypadku jest fakt, że odnotowane wypowiedzi zostały sformułowane w bardzo specyficznym momencie. Stosunkowo na świeżo, bo jedynie po dziesięciu latach od pamiętnego

Dzięki niniejszemu opracowaniu czytelnik ma sposobność zapoznania się z opiniami dotyczącymi przyczyn oraz przebiegu stanu wojennego, padającymi z ust gen. Wojciecha Jaruzelskiego, jak i szeregu decydentów z jego otoczenia. Interesujący w tym wypadku jest fakt, że odnotowane wypowiedzi zostały sformułowane w bardzo specyficznym momencie. Stosunkowo na świeżo, bo jedynie po dziesięciu latach od pamiętnego grudnia 1981 r. [...] Publikacja stanowi mikrotowar, a równocześnie uniwersalne opracowanie materiału źródłowego pozwalającego w sposób bardzo rzadko spotykany przywrócić się wydarzeniom i faktom dotyczącym stanu wojennego, opowiedzianym przez grono decydentów (z gen. Jaruzelskim na czele) mających bezpośredni wpływ na wydarzenia tamtych dni.

dr hab. Olgierd Grott, prof. UJ

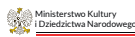
W połowie lat 90. ubiegłego stulecia prof. Roman Wapiński, znany gdański historyk, powiedział, że jeśli w jakiejś monografii historycznej są 2–3 strony, gdzie przytoczone są nowe fakty albo mamy do czynienia z odmienną interpretacją znanych wydarzeń, to warto taką książkę opublikować. Książka „Jaruzelski i inni o stanie wojennym” z nadkładem spełnia to kryterium. Odnosi się to nie tylko do bardzo ciekawego stenogramu debaty zorganizowanej w Wojskowym Instytucie Historycznym z okazji 10 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego, ale także do wszystkiego, o co wzbogacił tę pracę dr Piotr Brzeziński. Można za św. Augustynem powiedzieć: Tolle, lege! [Weź, czytaj!], gdyż bez wojny *littera docet littera magis*. Tak, hieri i croybi, bo dzięki tej książce będziesz miał lepszą orientację w sporze o stan wojenny zapoczątkowany 12/13 grudnia 1981 r., a przecież sam spor daleki jest od rozstrzygnięcia.

dr hab. Lech Mażewski, em. prof. WSAiB w Gdyni

Jaruzelski i inni o stanie wojennym

QR KOD BEZPŁATNY

grudnia 1981 r. – mówi dr hab. Olgierd Grott, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Jak z kolei zwraca uwagę dr hab. Lech Mażewski, em. prof. WSAiB w Gdyni, w połowie lat 90. ubiegłego stulecia prof. Roman Wapiński, znany gdański historyk, powie-

dział, że jeśli w jakiejś monografii historycznej są 2–3 strony, gdzie przytoczone są nowe fakty albo mamy do czynienia z odmienną interpretacją znanych wydarzeń, to warto taką książkę opublikować. – Książka „Jaruzelski i inni o stanie wojennym...” z nadkładem spełnia

to kryterium – przyznaje dr hab. Mażewski.

Publikacja jest dostępna w pliku PDF na stronie internetowej Instytutu Dziedzictwa Solidarności <https://ids1980.pl>. Za darmo można otrzymać także wydanie drukowane.

Już jest! „Alfabet Solidarności”

Publikacja, o którą od jakiegoś czasu Państwo pytali, została właśnie wznowiona. Autorzy książki postarali się w atrakcyjnej formie przybliżyć historię związku. Z krótkich tekstów, przypominających encyklopedyczne hasła, redaktor książki utworzył przejrzysty zbiór nazw, pojęć, haseł i nazwisk, które stanowią syntetyczny przewodnik po historii okresu Solidarności z lat 1980–1981. Publikację można otrzymać za darmo.

Rozdajemy kalendarze!

Chcesz otrzymać za darmo historyczny kalendarz na 2024 rok, w którym znajdują się zdjęcia pokazujące dziedzictwo Solidarności? Żaden problem. Wystarczy zgłosić się do IDS.

INSTYTUT
DZIEDZICTWA
SOLIDARNOŚCI

Kontakt mejlowy:
sekretariat@ids1980.pl
Kontakt telefoniczny:
+48 888 804 327